

بِسْمِ تَعَالٰی

شماره: ۱۲۰۸۳۰۶۴
تاریخ: ۹۳/۱۱/۸

جناب آقای مهندس فرهادی
معاون محترم استاندار و فرماندار تهران

سلام علیکم

بازگشت به نامه شماره ۹۳/۱/۸۳۱۳ به تاریخ ۹۳/۱۰/۲۹ جنابعالی در خصوص اعتراض به متن مصوبه (« اصلاحیه ماده پنجم مصوبه تشکیل انجمن‌های شورایاری شهر تهران مصوب ۱۳۷۸/۸/۴ - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۶۹۵۳ به تاریخ ۷۸/۸/۹ ») - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۹۹۲/۲۸۰۲۵ به تاریخ ۹۳/۱۰/۱۶ به پیوست متن مصوبه پاسخ شورای اسلامی شهر تهران به اعتراض مزبور را که در یکصد و بیست و هفتمین جلسه رسمی شورا به تاریخ سه‌شنبه هفتم بهمن‌ماه سال ۱۳۹۳ با اکثریت آرای موافق (بیست و هفت رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران (از بیست و هشت عضو حاضر در جلسه در زمان رأی‌گیری) به تصویب رسیده است، جهت استحضار ایفاد و ارسال می‌نماید. م/۱۰۰/۹۳۳۲۱

با احترام

مهدی چمران

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رو نوشت:

- شهردار محترم تهران جهت استحضار.
 - روسای محترم کمیسیون های اصلی شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار و رویت دیگر اعضای محترم آن کمیسیون ها.
 - رئیس محترم شورای اسلامی استان تهران جهت استحضار.
 - معاون محترم نظارت شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.
 - رئیس محترم شورای اسلامی شهرستان تهران.
 - روابط عمومی و بین الملل شورای اسلامی شهر تهران جهت درج در پایگاه اینترنتی شورا.
- (اداره مصوبات (۱۰۰ ط، شناسه : ۲۰۰۸)

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره:
تاریخ:
پیوست:

مشخصات مصوبه

عنوان:

"جوابیه شورای اسلامی شهر تهران به اعتراض شماره ۹۳/۱/۸۳۱۲ به تاریخ ۹۳/۱۰/۲۹
فرمانداری تهران به متن مصوبه «اصلاحیه ماده پنجم مصوبه تشکیل انجمن‌های شورایاری شهر تهران
مصوب ۱۳۷۸/۸/۴ ابلاغی به شماره ۱۶۰/۶۹۵۳ به تاریخ ۷۸/۸/۹»
تصویبی در یکصد و بیستمین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران (دوره چهارم)
منعقد به تاریخ ۹۳/۱۰/۱۴ ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۹۹۲/۲۸۰۲۵ به تاریخ ۹۳/۱۰/۱۶"

(مشتمل بر ماده و ماده)

به انضمام گردش کار تصویب

شناسه مصوبه : ۲۰۰۸

رده‌بندی مصوبه : (۴/۹۳/۱۲۷/۱)

مصوب یکصد و بیست و هفتمین جلسه رسمی - علنی - عادی

شورای اسلامی شهر تهران (دوره چهارم)

به تاریخ سیمشنبه هفتم بهمن‌ماه

سال ۱۳۹۳

این مصوبه در پایگاه اینترنتی شورای اسلامی شهر تهران به نشانی <http://shoratehran.ir>

قابل دسترسی است.

ماده واحده :

در پاسخ به اعتراض به شماره ۹۳/۱/۸۳۱۳ به تاریخ ۹۳/۱۰/۲۹ فرمانداری تهران به متن مصوبه «اصلاحیه ماده پنجم مصوبه تشکیل انجمن های شورایاری شهر تهران مصوب ۷۸/۸/۴» - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۶۹۵۳ به تاریخ ۷۸/۸/۹ - تصویبی در یکصد و بیست و یکمین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران (دوره چهارم) منعقد به تاریخ ۹۳/۱۰/۱۴ - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۹۹۲/۲۸۰۲۵ به تاریخ ۹۳/۱۰/۱۶ اشعار می دارد:

۱- در پاسخ به بند یکم (۱) اعتراضیه، مطابق اصل هفتم (۷) قانون اساسی در مقام بیان نظایر شوراها از تشکیل شورای محل نیز نامبرده شده و شورای اسلامی شهر تهران به منظور پاسخگویی به مطالبات شهروندان مبنی بر حضور و مشارکت در امر مدیریت محله و پیشبرد اهداف مختلف اجتماعی، فرهنگی، آموزشی مطابق اصل یکصد و یکم (۱۰۰) قانون اساسی و بندهای دوم (۲) و پنجم (۵) و هفتم (۷) ذیل ماده هفتاد و یکم (۷۱) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ مجلس شورای اسلامی اقدام به تشکیل انجمن معتمدین محلات (شورایاری) نموده است و در همین راستا ماده پنجم (۵) مصوبه «تشکیل انجمن های شورایاری شهر تهران» - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۶۹۵۳ به تاریخ ۷۸/۸/۹ در خصوص شرایط داوطلبان در قالب یک ماده واحده اصلاح و به آن فرمانداری محترم ارسال شده است.

۲- مطابق بند هفتم (۷) ماده هفتاد و یکم (۷۱) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور، اقدام در خصوص تشکیل انجمن ها و ... با وحدت رویه سه دوره گذشته از جمله وظایف و اختیارات شوراهای اسلامی شهر می باشد و نظر به اقتضای ماهیت وظایف شوراها در بعد نظارتی بدون تردید شورای اسلامی شهر تهران هم چنان که اجازه تشکیل انجمن های محلی را داراست به طریق اولی از حق اعمال نظارت بر نحوه و جریان انتخابات انجمن معتمدین محلات (شورایاری) نیز برخوردار است.

۳- در پاسخ به بند ۲ اعتراض مزبور و در جهت تأمین نظر آن فرمانداری، تبصره هشتم (۸) الحاقی به مصوبه «اصلاح ماده پنجم (۵) مصوبه تشکیل انجمن های شورایاری شهر تهران مصوب ۷۸/۸/۴ - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۶۹۵۳ به تاریخ ۷۸/۸/۹» - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۹۹۲/۲۸۰۲۵ به تاریخ ۹۳/۱۰/۱۶ به شرح ذیل اصلاح می شود:

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره:

تاریخ:

پست:

شناسه مصوبه: ۲۰۰۸

رده بندی مصوبه: ۴/۹۳/۱۲۷/۱

"شهرداری تهران به عنوان مجری برگزاری انتخابات انجمن معتمدین محلات (شورایاری)، و شورای اسلامی شهر تهران به عنوان ناظر بر انتخابات انجمن معتمدین محلات (شورایاری) شهر تهران تعیین می گردند تا طی تعامل و همکاری با سایر دستگاهها و نهادهای مسئول به این امر مهم اهتمام ورزند."

۴- بند (د) ذیل ماده پنجم (۵) (شرایط داوطلبان) به شرح ذیل اصلاح می شود:

"د - داشتن حداقل مدرک تحصیلی دیپلم."

تبصره یکم(۱): افرادی که در دوره های قبل در شورایاری ها عضویت داشته اند ملاک مدرک تحصیلی، سواد خواندن و نوشتن می باشد. ام ۱۳۷۳/۱۰

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره:

تاریخ:

پست:

شناسه مصوبه: ۲۰۰۸

رده‌بندی مصوبه: ۴/۹۳/۱۳۷/۱

گردش کار تصویب

پیرو اعتراض فرمانداری تهران طی نامه شماره ۹۳/۱/۸۳۱۳ به تاریخ ۹۳/۱۰/۲۹ فرمانداری تهران به متن مصوبه «اصلاحیه ماده پنجم مصوبه تشکیل انجمن‌های شورایی شهر تهران مصوب ۷۸/۸/۴ - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۶۹۵۳ به تاریخ ۷۸/۸/۹» - تصویبی در یکصد و بیستین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران (دوره چهارم) منعقد به تاریخ ۹۳/۱۰/۱۴ - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۹۹۲/۲۸۰۲۵ به تاریخ ۹۳/۱۰/۱۶ که به شماره ۱۶۰/۲۹۵۶۶ به تاریخ ۹۳/۱۰/۳۰ در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و طی نامه به شماره ۱۶۰/۲۹۸۶۶ به تاریخ ۹۳/۱۱/۱ جهت بررسی به کمیسیون نظارت و حقوقی شورای اسلامی شهر تهران و ستاد شورایی‌های شهر تهران ارجاع شد و پس از وصول گزارش نهایی کمیسیون نظارت و حقوقی به شماره ۱۶۰/۳۰۳۸۹ به تاریخ ۹۳/۱۱/۷ بررسی اعتراض مزبور در ردیف اول دستور یکصد و بیست و هفتمین جلسه شورای اسلامی شهر تهران قرار گرفته و در جلسه مزبور که با حضور اعضای شورای اسلامی شهر تهران در روز سه‌شنبه هفتم بهمن‌ماه سال ۱۳۹۳ در محل تالار شورا و به صورت رسمی منعقد شد مفاد آن مطرح و پس از قرائت و استماع گزارش کمیسیون نظارت و حقوقی و مذاکرات انجام شده با لحاظ موارد اصلاحی و پیشنهادی در متن، کفایت مذاکرات اعلام و در خصوص مفاد آن مشتمل بر ماده واحده اخذ رأی انجام شد که با اکثریت آرای موافق (بیست و هفت رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران (از بیست و هشت عضو حاضر در جلسه در زمان رأی‌گیری) به تصویب رسید. م/ ۱۰۰/۱۲۳۲۲۱

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
مرجع تصویب: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
شماره ویژه نامه: ۱۳۰۷

دوشنبه، ۲۷ مرداد ۱۳۹۹

سال هفتاد و شش شماره ۲۱۹۶۸

رای شماره‌های ۵۴۹ الی ۵۵۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ابطال مصوبه ۱۳۶۳۵۳/۵۱۵۳۶ - ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ و ۳۸۵۹۴/۵۶۷۱۲ مورخ ۳/۴/۱۳۹۸ هیأت وزیران و مصوبه سی و پنجمین جلسه مورخ ۴/۸/۱۳۷۸ شورای اسلامی شهر تهران و مصوبات ۱۹۹۲ - ۱۳۹۳/۱۰/۱۴ و ۲۰۰۹ - ۱۳۹۳/۱۱/۸ و ۲۰۲۱ - ۱۳۹۳/۱۱/۲۸ و ۲۰۲۶ - ۱۳۹۳/۱۲/۱۰ و ۲۵۴۸ - ۱۳۹۸/۱۲/۱۴ و ۲۵۶۶ - ۱۳۹۸/۳/۲۱ و ۲۶/۳/۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر تهران

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۵۵۰ و ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۵۴۹ مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۷ با موضوع: «ابطال مصوبه ۱۳۶۳۵۳/۵۱۵۳۶ - ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ و ۳۸۵۹۴/۵۶۷۱۲ مورخ ۳/۴/۱۳۹۸ هیأت وزیران و مصوبه سی و پنجمین جلسه مورخ ۴/۸/۱۳۷۸ شورای اسلامی شهر تهران و مصوبات ۱۹۹۲ - ۱۳۹۳/۱۰/۱۴ و ۲۰۰۹ - ۱۳۹۳/۱۱/۸ و ۲۰۲۱ - ۱۳۹۳/۱۱/۲۸ و ۲۰۲۶ - ۱۳۹۳/۱۲/۱۰ و ۲۵۴۸ - ۱۳۹۸/۱۲/۱۴ و ۲۵۶۶ - ۱۳۹۸/۳/۲۱ و ۲۶/۳/۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر تهران» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - مهدی دربین

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۹/۴/۱۷ شماره دادنامه: ۵۴۹ - ۵۵۰

شماره پرونده: ۹۸۰۴۱۲۶ و ۹۸۰۳۵۱۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: سازمان بازرسی کل کشور

موضوع شکایت و خواسته: ۱- ابطال مصوبه شماره ۱۳۶۳۵۳/۵۱۵۳۶ - ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ و شماره ۳۸۵۹۴/۵۶۷۱۲ مورخ ۳/۴/۱۳۹۸ هیأت وزیران ۲- ابطال مصوبه سی و پنجمین جلسه مورخ ۴/۸/۱۳۷۸ شورای اسلامی شهر تهران ۳- ابطال مصوبات شماره (۱۹۹۲ - ۱۳۹۳/۱۰/۱۴)، (۲۰۰۹ - ۱۳۹۳/۱۱/۸)، (۲۰۲۱ - ۱۳۹۳/۱۱/۲۸)، (۲۰۲۶ - ۱۳۹۳/۱۲/۱۰)، (۲۵۴۸ - ۱۳۹۸/۱۲/۱۴)، (۲۵۶۶ - ۱۳۹۸/۳/۲۱ و ۲۶/۳/۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر تهران

گردش کار: رئیس سازمان بازرسی کل کشور به موجب شکایت نامه شماره ۹۶۶۰۹/۸۰۰ - ۱۳۹۸/۴/۲۰ توضیح داده است که:

۱- شورای اسلامی شهر تهران در سی و پنجمین جلسه به تاریخ ۴/۸/۱۳۷۸ با استفاده از تعبیر مندرج در اصول (۶)، (۷)، (۱۰۰)، (۱۰۱)، (۱۰۲)، (۱۰۵ و ۱۰۶) قانون اساسی و ماده (۷۱) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب (۱/۳/۱۳۷۵)، طرح تشکیل انجمن‌های شورایی شهر تهران را به تصویب رسانده است.

۲- دبیرخانه هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات وزارت کشور، طی دادخواستی به دیوان عدالت اداری، ابطال مصوبه مورد بحث را به دلیل تعارض با مواد (۲) و (۷۱) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران درخواست نموده، ولی به دلیل اعلام انصراف مدیرکل حقوقی وزارت کشور، این موضوع به موجب دادنامه شماره ۴۳۹ - ۱۳۸۶/۵/۲۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، از دستور کار خارج شده است.

۳- شورای اسلامی شهر تهران، در صد و بیستمین جلسه مورخ ۱۶/۱۰/۱۳۹۳، ماده (۵) مصوبه تشکیل شورایی‌ها را اصلاح و برای تأیید به فرمانداری تهران فرستاد که نتیجتاً روند تشکیل و برگزاری انتخابات شورایی‌ها مورد اعتراض فرمانداری قرار گرفته و مصوبه مذکور مورد تأیید فرمانداری واقع نشده است، ولی با پیگیری شورای اسلامی شهر تهران، به موجب تصمیم نامه شماره ۱۳۶۳۵۳/۵۱۵۳۶ - ۱۳۹۳/۱۱/۱۲، انتخابات دوره چهارم شورایی شهر تهران برگزار شد.

۴- راجع به برگزاری انتخابات شورایی‌ها در سال (۱۳۹۴)، طبق بررسی‌ها و گزارش تنظیمی سازمان، وضع مصوبه توسط شورای اسلامی شهر تهران و اقدام به برگزاری انتخابات شورایی، برخلاف اصول (۷)، (۱۰۰) و (۱۱۳) قانون اساسی و مواد (۲)، (۷۱ و ۸۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران محسوب شده است.

۵ - انتخابات عمومی، امر سیاسی است و به موجب اصول (۶) و (۷) قانون اساسی باید به وسیله قانون پیش‌بینی شده و شروط انتخاب‌کنندگان، انتخاب‌شوندگان و شیوه برگزاری انتخابات را قانون باید تعیین کند و همچنین اصل (۱۰۰) قانون اساسی، محدوده برگزاری انتخابات شوراهای را در روستا، بخش و شهرها پیش‌بینی کرده و تصریحی متضمن جواز برگزاری انتخابات تحت عنوان «شورایاری» پیش‌بینی ننموده است.

۶ - در هیچ یک از بندهای ماده (۸۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران، وظیفه و اختیاری به شوراهای در برگزاری انتخابات شورایاری‌ها محول نشده است و در قانون مذکور، انتخاباتی به نام «شورایاری» پیش‌بینی و تصریح نشده است.

۷ - براساس مفاد بند (۷) ماده (۸۰) و بند (۷) ماده (۷۱) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران، مبنی بر «اقدام درخصوص تشکیل انجمن‌ها و نهادهای اجتماعی، امدادی، ارشادی و تأسیس تعاونی‌های تولید و توزیع مصرف، نیز انجام آمارگیری، تحقیقات محلی و توزیع ارزاق عمومی با توافق دستگاه‌های ذی‌ربط»، اقدام شورای اسلامی شهر در راه اندازی سازمان‌های مردم‌نهاد مد نظر بوده و نه تأسیس شورایاری از طریق برگزاری انتخابات عمومی، ضمن اینکه تشکیل انجمن‌ها و نهادهای اجتماعی منوط به موافقت دستگاه ذی‌ربط شده است و این اوامر، جواز قانونی برگزاری انتخابات تلقی نمی‌گردد.

متن مقررهای مورد شکایت به شرح زیر است:

مصوبه شماره ۱۲۶۲۵۲/۵۱۵۲۶ - ۱۲/۱۱/۱۳۹۳ هیأت وزیران:

" وزارت کشور

هیأت وزیران در جلسه ۸/۱۱/۱۳۹۳ موافقت کرد: وزارت کشور مجاز است در اجرای اصل هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و افزایش مشارکت مردم در اداره امور شهرها و محلات با شورای شهر و شهرداری در امور اجرایی و نظارت انتخابات شورایاری‌ها همکاری نماید. - معاون اول رئیس جمهور "

مصوبه شماره ۲۸۵۹۴/۵۶۷۱۲ - ۲/۴/۱۳۹۸ هیأت وزیران

" جناب آقای رحمانی فضلی

وزیر محترم کشور

با سلام، هیأت وزیران در جلسه ۲/۴/۱۳۹۸ مقرر کرد: وزارت کشور با توجه به تصمیم‌نامه شماره ۱۲۶۲۵۲/۵۱۵۲۶ - ۱۲/۱۱/۱۳۹۳، در امور اجرایی و نظارت انتخابات شورایاری‌ها با شورای شهر و شهرداری همکاری کند. - دبیر هیأت دولت "

مصوبه سی و پنجمین جلسه مورخ ۴/۸/۱۳۷۸ شورای اسلامی شهر تهران

مصوبات شورای اسلامی شهر «تشکیل انجمن‌های شورای اسلامی شهر تهران» تصویب شده است تحت عنوان:

" «آیین‌نامه اجرایی انتخابات دوره چهارم شورایاری محلات شهر تهران» "

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر تهران به موجب لایحه شماره ۱۶۰/۵۹۴/۱۳۴۳۰/م - ۲۰/۷/۱۳۹۸ توضیح داده است که:

۱ - به استناد بندهای (۵) و (۷) ماده (۸۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران، شورای اسلامی شهر تهران، مجاز به تأسیس انجمن‌های شورایاری بوده و اساسنامه انجمن‌های شورایاری محلات شهر تهران هم به تصویب شورای اسلامی شهر تهران رسیده است که مطابق ماده (۲) و تبصره‌های (۱) و (۲) بند (۱۷) اساسنامه مذکور، انجمن‌ها، غیردولتی، غیرسیاسی، مشارکتی و خودگردان هستند و طرح‌ها و پیشنهادهای انجمن‌ها، جنبه مشورتی داشته و حق دخالت در امور اجرایی، اداری و مالی شهرداری و شورای اسلامی شهر، مدیریت محله و سایر سازمان‌ها را نخواهند داشت.

۲ - با وجود اصل (۱۰۰) قانون اساسی، به هیچ وجه مانع از آن نیست که به موجب اصول دیگر قانون اساسی، شهرداری و شورای اسلامی شهر بتوانند برای پیشبرد اهداف قانونی خود از مردم کسب نظر کنند؛ ضمن اینکه در اصول (۶) و (۷) قانون اساسی، به عبارات «نظایر اینها» و «شورای محل» تصریح شده است و ذیل اصل (۶) اشاره به تصویب قانون نشده و همچنین ذیل اصل (۷) اجمالاً به تصویب قانون تصریح شده و اصل (۱۰۰) تنها در مقام تبیین لزوم وجود قانون در خصوص شوراهای موضوع اصل مذکور می‌باشد.

۳ - براساس قانون اساسی و قوانین عادی، نظارت بر انتخابات مجلس شورای اسلامی، ریاست جمهوری و شوراهای اسلامی، برعهده وزارت کشور و شورای نگهبان است و در غیر این موارد، الزام قانونی به نحو مذکور وجود ندارد.

۴ - مصوبه هیأت دولت در سال (۱۳۹۳) در خصوص همکاری وزارت کشور در برگزاری انتخابات شورایاری، صریحاً مورد تأیید رئیس مجلس شورای اسلامی قرار گرفته و همچنین مصوبه سال (۱۳۹۸) نیز مورد ایراد واقع نشده است و این، مؤید جواز برگزاری انتخابات شورایاری می‌باشد.

۵ - براساس عبارت «شورای محل» در ماده (۱) قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشور و انتخابات شوراهای مزبور مصوب ۲۹/۴/۱۳۶۵، قانون‌گذار در صدد تصویب قانون جدید با تأسیس و ماهیت جدید نبوده تا مغایرتی میان آنها به وجود آید و به تصریح قوانین لاحق، قوانین سابق نسخ نگردیده و با توجه به قاعده «اصل بر عدم نسخ»، جواز بر نسخ قانون سال (۱۳۶۱) وجود ندارد.

۶ - تمامی مصوبات شورای اسلامی شهر تهران از سال (۱۳۷۸) تاکنون، مورد تأیید هیأت تطبیق مصوبات، موضوع ماده (۹۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور قرار گرفته و انتخابات برگزار شده با هماهنگی هیأت دولت و وزارت کشور برگزار گردیده است. "

معاون امور حقوقی دولت (معاونت حقوقی رئیس جمهور) نیز در پاسخ به شکایت مذکور، به موجب لایحه‌های شماره ۲۰۰۵۷/م - ۱۶۰۸۶۹/۴۰۵۸۵ و ۱۰/۹/۱۳۹۸ - ۹۸/۴۰۶۲۹ - ۱۹/۱۲/۱۳۹۸ توضیح داده است که:

۱ - طبق اصل ششم قانون اساسی، امور کشور باید به اتکاء آراء عمومی اداره شود. از راه انتخابات: انتخاب رئیس جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای شوراهای و نظایر اینها، همچنین به موجب اصل هفتم قانون اساسی نیز شوراهای: مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان، شهر، محل، بخش، روستا و نظایر اینها از ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشورند. در اصل

ششم درج عبارت «نظایر اینها» مبین این مطلب است که انتخابات مدنظر قانونگذار محصور به انواع انتخابات مندرج در این اصل نیست و صرفاً از باب تمثیل بیان شده است. در واقع در دو اصل یاد شده، تصریح به عبارتهای «نظایر اینها» و «شورای محل» حاکی از مجوز قانونی برای ایجاد شوراهای محلی و مانند آن است. در ذیل اصل ششم نیز علیرغم ذکر شوراهای، اشاره‌ای به تصویب قانون نداشته و در ذیل اصل هفتم در خصوص شوراهای به نحو اجمال اشاره به تصویب قانون گردیده است. در اصل یکصدم در مقام تبیین، تنها به لزوم وجود قانون در خصوص شوراهای موضوع این اصل (روستا، بخش، شهر، شهرستان و استان) اذعان نموده است. به عبارتی وجود اصل یکصدم قانون اساسی که به موجب آن طرز تشکیل و حدود اختیارات و نحوه انتخاب شوراهای اسلامی ذکر شده منوط به قانون شده است، مانع از آن نیست که به موجب اصول دیگر قانون اساسی، نهادها و سازمانهای قانونی بتوانند برای پیشبرد اهداف قانونی خود از مردم کسب نظر کنند و آنها را در امور مربوط به خود مشارکت دهند. زیرا اثبات شیء نفی ماعدا نمی‌کند.

۲- مستند به بندهای ۵ و ۷ ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن «برنامه‌ریزی در خصوص مشارکت مردم در انجام خدمات اجتماعی، اقتصادی، عمرانی و غیره با موافقت دستگاه‌های ذی‌ربط و همچنین اقدام به تشکیل انجمن‌ها و نهادهای اجتماعی ... باتوافق دستگاه‌های ذی‌ربط از وظایف و اختیارات شوراهای اسلامی است که این امر نیز صرفاً از طریق همکاری مردم با توجه به مقتضیات محلی قابل اقدام بوده است.

۳- با توجه به حجم عظیم و گسترده مسائل و مشکلات کلان شهرها به ویژه شهر تهران که مستلزم تمرکززدایی و بهره‌گیری از نظرات و مشارکت واقعی، پایدار و نهادینه شهروندان است، به استناد بندهای ۶ و ۷ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ مجلس شورای اسلامی (ماده ۸۰ فعلی) اساسنامه انجمن‌های شورایی محلات تهران به تصویب شورای اسلامی شهر تهران رسیده است. بر اساس ماده ۲ و نیز تبصره ۲ ماده ۱۸ اساسنامه مذکور، این انجمن‌ها، غیر سیاسی، مشارکتی و خودگردان هستند و طرح‌ها و پیشنهادهای آنها صرفاً جنبه مشورتی و همکاری دارد.

۴- تصمیم نامه شماره ۱۳۶۲۵۳/۵۱۵۲۶ - ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ در اجرای اصول هشتاد و پنجم و یکصد و سی و هشتم (۸۵ و ۱۲۸) قانون اساسی برای ریاست مجلس شورای اسلامی ارسال گردیده که نه تنها مورد ایراد قرار نگرفته است بلکه طی نامه شماره ۷۶۱۲۸/ه/ب - ۱۳۹۴/۱۰/۲۱، عدم مغایرت مصوبه سال ۱۳۹۲ دولت در خصوص همکاری وزارت کشور برای برگزاری انتخابات شورایی‌ها با قوانین و مقررات موضوعه مورد تأیید رئیس مجلس شورای اسلامی واقع شده است. همچنین مصوبه سال ۱۳۹۸ در این خصوص نیز مورد ایراد واقع نشده که خود حاکی از جواز برگزاری انتخابات مذکور است.

۵- به موجب اصل هفتاد و سوم قانون اساسی، قوانین عادی در موارد ابهام و اجمال، تفسیر می‌شوند و شرح و تفسیر این نوع از قوانین در صلاحیت مجلس شورای اسلامی است و بر اساس قواعد و اصول حقوق اداری، امور حقوق و قوانین مرتبط با آن بر اساس برداشت مجری از قانون حاکم، اجرایی و عملیاتی می‌گردد. نظریه تفسیری شماره ۵۸۲/۲۱/۷۶ - ۱۳۷۶/۲/۱۰ شورای نگهبان که مقرر می‌دارد: «۱- مقصود از تفسیر، بیان مراد مقنن است بنابراین تضييق و توسعه قانون در مواردی که رفع ابهام قانون نیست، تفسیر تلقی نمی‌شود. ۲- تفسیر از زمان بیان مراد مقنن در کلیه موارد لازم‌الاجرا است. بنابراین در مواردی که مربوط به گذشته است و مجریان برداشت دیگری از قانون داشته‌اند و آن را به مرحله اجرا گذاشته‌اند تفسیر قانون به موارد محتومه مذکور تسری نمی‌یابد.» همگی موید امکان استنباط مجری قانون بر جواز انتخابات شورایی‌ها است.

همچنین در اشاره به نکات تکمیلی اعلام می‌گردد:

" ۱- قانون اجازه تعیین و وصول حق امتیاز فعالیت بخش غیردولتی در زمینه پست و مخابرات در سال ۱۳۹۲ تصویب و به تأیید شورای نگهبان رسیده است، در نتیجه ادعای مغایرت با شرع و قانون اساسی آن موضوعیت ندارد.

۲- مطابق قانون یاد شده که در اجرای بند (ز) ماده ۲ قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مصوب ۱۳۸۲/۹/۱۹ به تصویب رسیده است، وزارتخانه مذکور مکلف شده است بابت فعالیت‌های ارائه خدمات پستی، مخابراتی، فناوری اطلاعات و صدور مجوز ایجاد شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات با تصویب هیأت وزیران، مبالغی به عنوان حق‌الامتیاز و حق‌السهم دولت و جریمه قانونی جبران عدم انجام تعهدات وصول نماید.

بنابراین به صراحت حکم یاد شده اختیار تعیین «جریمه جبران عدم انجام تعهدات» بر عهده دولت محول شده است و هیأت وزیران بنا بر بندهای ۳ و ۴ تصویب‌نامه ۵۶۶۶۲/۴۶۵۱۶ - ۱۳۹۸/۴/۱۹ صراحتاً میزان جریمه تخطی از هر یک از تعهدات دارنده پروانه را تعیین نموده است. لذا ادعای شاکی بدون توجه به نص صریح قانون و تکالیف و صلاحیتهای قانونی دولت مبنی بر مغایرت مصوبه با موازین فقهی و اصول قانون اساسی بلاوجه است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۹/۴/۱۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

بر مبنای اصل هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، شوراهای، مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان، شهر، محل، بخش، روستا و نظایر اینها از ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشورند و موارد، طرز تشکیل و حدود اختیارات و وظایف شوراهای را این قانون و قوانین ناشی از آن معین می‌کند و به موجب اصل یکصدم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: «برای پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم باتوجه به مقتضیات محلی، اداره امور هر روستا، بخش، شهر، شهرستان یا استان با نظارت شورایی به نام شورای ده، بخش، شهر، شهرستان یا استان صورت می‌گیرد که اعضای آن را مردم همان محل انتخاب می‌کنند.» نظر به اینکه در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و قوانین مرتبط با شوراهای اسلامی و مشخصاً قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ با اصلاحات بعدی، نهادی با عنوان شورایی پیش‌بینی نشده و طرز تشکیل و حدود اختیارات و وظایف آن نیز مورد تبیین قرار نگرفته است، لذا تصویب‌نامه‌های شماره ۱۳۶۲۵۳/۵۱۵۲۶ - ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ و ۱۳۸۵۹۴/۵۶۷۱۲ - ۱۳۹۸/۴/۲ هیأت وزیران و مصوبه سی و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۴/۸ شورای اسلامی شهر تهران و مصوبات شماره ۱۹۹۲ - ۱۳۹۳/۱۰/۱۴، ۲۰۰۹ - ۱۳۷۲/۱۱/۸، ۲۰۲۱ - ۱۳۹۳/۱۱/۲۸، ۲۰۲۶ - ۱۳۹۳/۱۲/۱۰، ۲۵۴۸ - ۱۳۹۸/۱۲/۱۴، ۲۵۵۶ - ۱۳۹۸/۳/۲۱ و ۲۶/۳/۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر تهران که متضمن ایجاد نهاد شورایی است که وجود آن در هیچ یک از قوانین عادی کشور پیش‌بینی نشده، خارج از حدود اختیارات مراجع وضع مصوبات مذکور است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدکاظم بهرامی